

Факти и цифри: 1

Децата в институции: Глобалната картина

Protecting Children. Providing Solutions.

Глобалната картина на децата в институциите

Има милиони деца по света, които живеят в институции. Някои проучвания сочат, че общият брой е около 8 милиона¹, макар че имайки предвид пропуските в глобалната статистика и някои индикации за наличие на много нерегистрирани домове за деца, реалната цифра вероятно е много по-голяма².

Митът за сирачеството

Ние предполагаме, че тези институции или „сиропиталища“ са там, за да подкрепят сираците, но повече от **80% от децата имат жив родител**³.

По-голяма част от тях могат да се съберат с родителите си, като им се окаже правилната подкрепа.

Въпреки че някои институции имат всеотдаен персонал, те не могат да заменят семейството.

Осемдесет години на проучвания доказват негативния резултат от институционализацията върху здравето, развитието и житейските възможности на децата⁴.

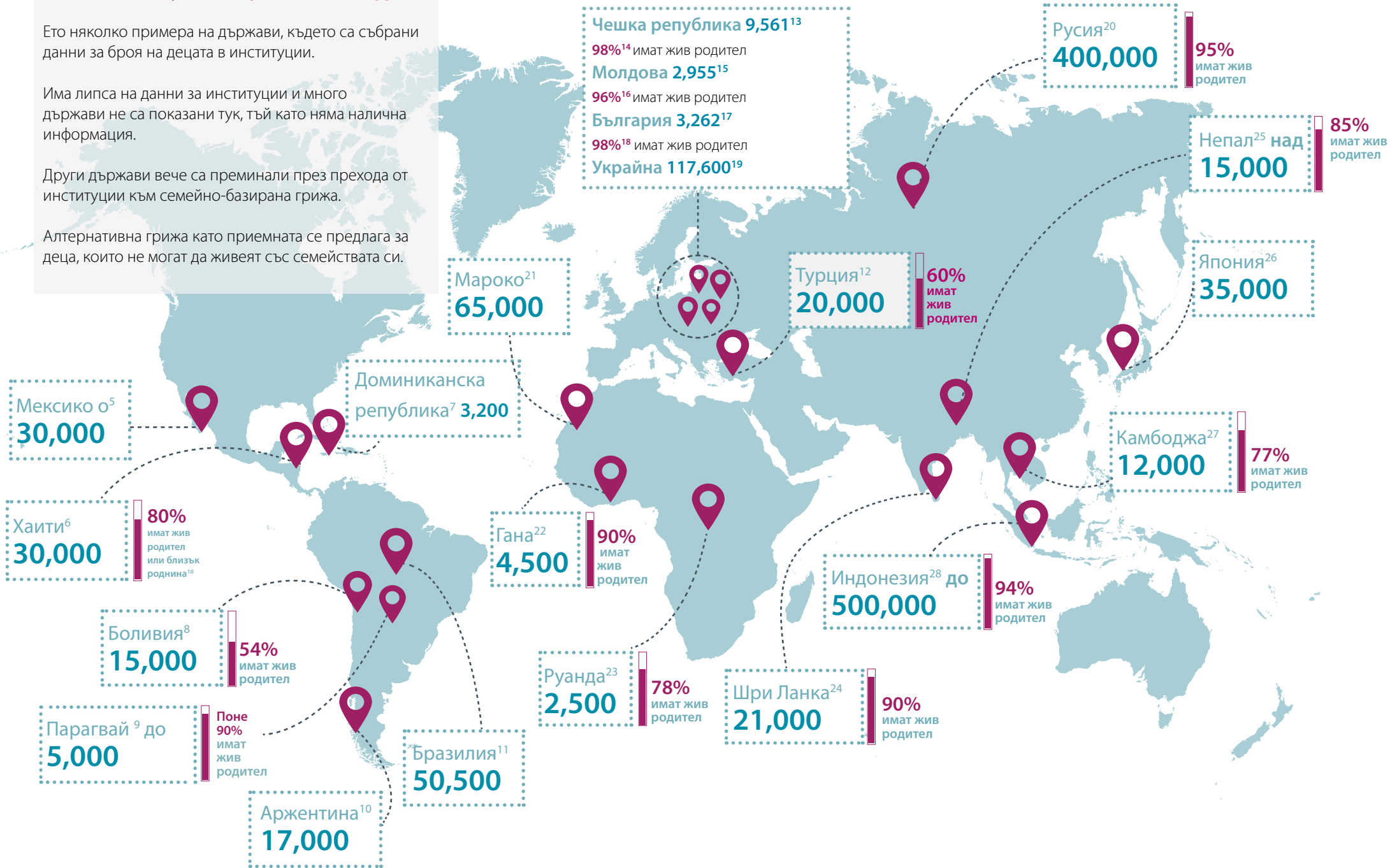
Деца в институции: държавите в цифри

Ето няколко примера на държави, където са събрани данни за броя на децата в институции.

Има липса на данни за институции и много държави не са показани тук, тъй като няма налична информация.

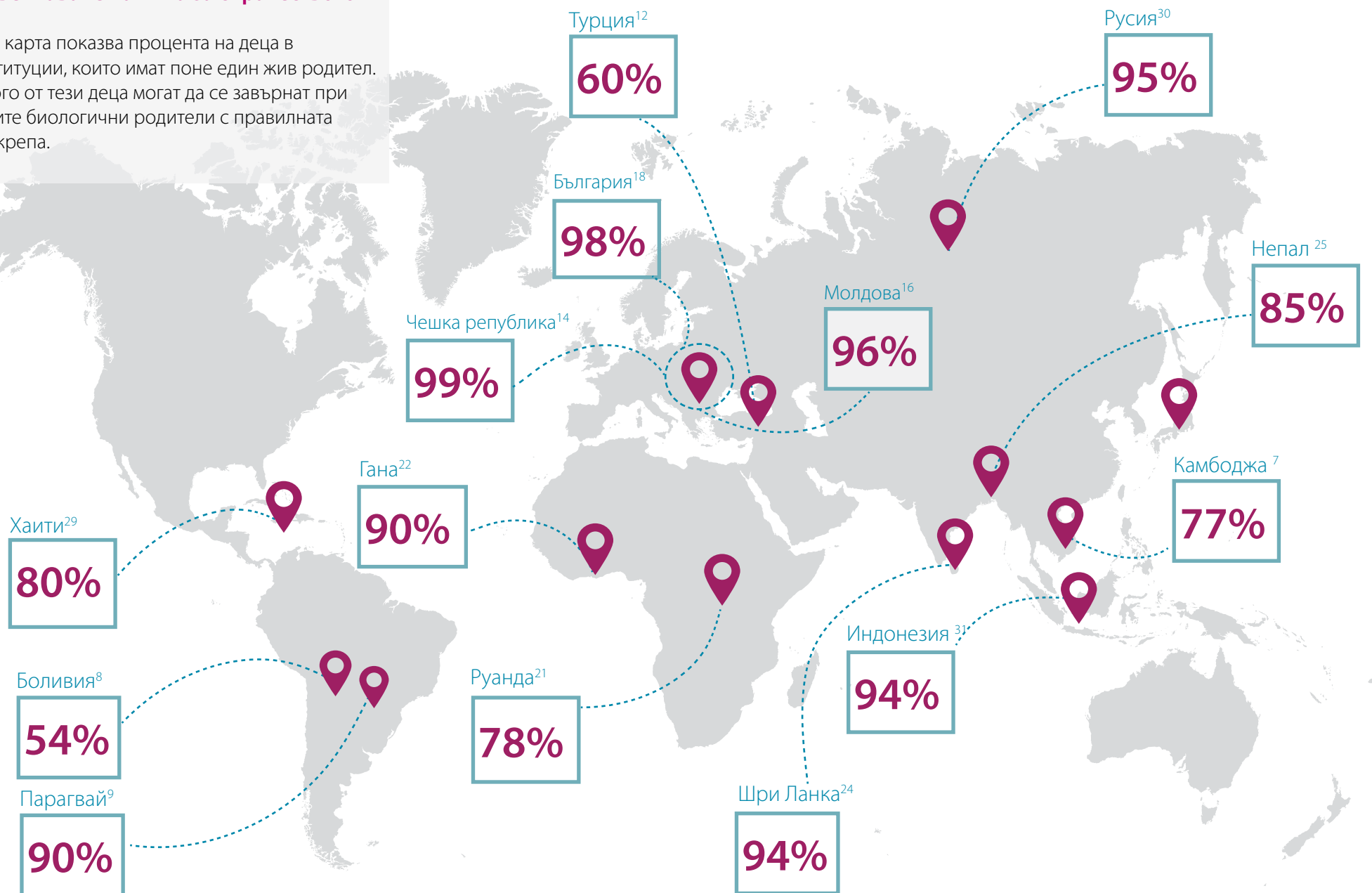
Други държави вече са преминали през прехода от институции към семейно-базирана грижа.

Алтернативна грижа като приемната се предлага за деца, които не могат да живеят със семействата си.

Развенчаване на мита за сирачеството

Тази карта показва процента на деца в институции, които имат поне един жив родител. Много от тези деца могат да се завърнат при своите биологични родители с правилната подкрепа.

БЕДНОСТ

Бедността е призната като основна причина за институционализация на децата в повечето страни.³² Родители, които нямат пари за храна, дрехи или да изпратят детето си на училище, имат малък избор.

52% от децата в институции в Шри Ланка са били там поради бедност.³³

В едно изследване на родилни болници в Европа персоналът в 75% от тях посочва бедността като възможна причина за изоставянето.³⁴

В Китай бебетата често са изоставяни, защото техните родители не могат да си позволят средства за лекар.³⁵

УВРЕЖДАНЕ, ИНТЕЛЕКТУАЛНО ЗАТРУДНЕНИЕ, ЗАБОЛЯВАНЕ

Децата с увреждания са с най-висок риск от институционализиране.³⁶

Това се случва често, защото семействата нямат достъп до подходящите подкрепящи услуги³⁷ или защото няма приобщаващо образование в техния район. Социалните нагласи също могат да имат отрицателно въздействие.

В някои държави родителите са насърчавани да настанят бебетата си с увреждания в институции.³⁸ В други – децата с увреждания са смятани за нещастни или прокълнати.³⁹

45% от децата в руските институции имат увреждане.⁴⁰

ДИСКРИМИНАЦИЯ

В Европа ромските деца без увреждания често са неправилно настанявани в оздравителни „специални училища“ за деца с ментални увреждания, според доклад на Европейската комисия.⁴¹

90% от 11 милиона изоставени деца или сираци в Индия са момичета.⁴²

ТРАФИК И ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ДЕЦА

В някои държави на бедни родители са предлагани пари, за да се откажат от децата си.

Корумпирани институции и неетични агенции за осиновявания печелят от децата чрез дарения на техните сиропиталища или чрез трафик на деца.⁴³

В Малави над 50% от институциите отчитат директно „набрани“ деца чрез насърчаване на родителите да оставят децата си.⁴⁴

НАСИЛИЕ НАД ДЕЦА ИЛИ НЕГЛИЖИРАНЕ

Някои деца не могат да живеят с родителите си, заради насилие или negliжиране. Но институциите в тези райони имат също ниска репутация.⁴⁵ Тези деца се нуждаят от семейно-базирани алтернативни грижи, които ги защитават и които са внимателно наблюдавани.

В много страни с институции относително малка част от децата са настанени там, заради насилие или negliжиране, сравнено с други причини.⁴⁶

Според едно проучване, в 11 европейски държави 14 % от децата са приети, заради насилие или negliжиране.⁴⁷

РЕШЕНИЕТО

Институционализацията на деца не е необходимост, а избор. Има много по-евтини алтернативи, които позволяват на децата да живеят в защитена семейна среда.

1

ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА РАЗДЯЛАТА

Услуги в общността могат да предотвратят отделяне от семейството и да спрат потока от деца към институциите. Примерите включват училища, здравна грижа, финансова и правна подкрепа, услуги за родители и деца с увреждания, насоки за родителски грижи, закрила на децата и социална закрила, както и много други.⁴⁸

За щастие фактите показват, че е много по-евтино да подкрепяш едно семейство чрез социални услуги, отколкото да издържаш едно дете в институция.⁴⁹

2

ОБЕДИНЯВАНЕ НА СЕМЕЙСТВОТА

80% от децата в институции имат поне един жив родител, а причините за раздяла включват бедност, увреждане, достъп до образование и спешни грижи.⁵⁰

Много деца могат да се върнат да живеят със своите биологични семейства, когато има налични добри услуги, базирани в общността. Но е изключително важно децата от институции да бъдат внимателно подготвени за преместване и да се гарантира, че всяко дете ще отиде в защитена среда, която ще бъде в най-добър интерес за него.

3

АЛТЕРНАТИВНА ГРИЖА

В случаите, когато не е възможно децата да се върнат в техните биологични семейства (включително случаи на насилие или negliжиране), те могат да живеят в алтернативни семейно-базирани грижи с роднини, приемни семейства или осиновители.⁵¹ Всички тези потенциални обгрижващи трябва да бъдат внимателно проверени, обучени и проследени, за да се гарантира, че настаняването е сигурно и в най-добрия интерес на детето. Малките групови домове са необходими понякога за малък брой по-големи деца.

ПРЕХОДЪТ

Много държави са изградили вече системи, използвайки семейно-базирания модел като този. Лумос предоставя опит и подкрепа на правителства, за да пренасочат ресурси във висококачествена и много по-финансово ефективна грижа, позволявайки на децата да живеят в семейство, където да са обичани и нужни.

Четете повече на:
www.warelumos.org/the-solution

Допълнителни четива:

[Keeping children out of harmful institutions \(Save the Children, 2009\)](#)

[Children, Orphanages and Families: A summary of research to help guide faith-based action \(Faith to Action Initiative, 2014\)](#)

[Global Facts about Orphanages \(Better Care Network, 2009\)](#)

[Harvard Centre on the Developing Child](#)

[Video from Neil Boothby, US Government's Special Advisor on Children in Adversity](#)

Официален уеб сайт на Лумос www.wearelumos.org

Бележки:

1. Броят на резидентните институции и броят на децата, които живеят в тях е неизвестен. Приблизителните цифри варират от „повече от 2 милиона“ (UNICEF, Progress for Children: A Report Card on Child Protection Number 8, 2009) до 8 милиона (Cited in: Pinheiro, P, World Report on Violence against Children, UNICEF, New York, 2006). Тези цифри много често се смятат, че са подценени, поради липсата на данни от много държави и големия брой нерегистрирани институции.
2. Csáky, C., Keeping children out of harmful institutions: why we should be investing in family-based care, Save the Children, 2009, p 3.
3. Ibid. Csáky, 2009, p vii.
4. Berens, A., Nelson, C., The science of early adversity: is there a role for large institutions in the care of vulnerable children?, The Lancet, 2015.
5. Имало е 29,310 деца в 703 институции през 2007 г. Но докладът, който предоставя тези данни, препоръчва много по-добър начин

за проследяване на броя и условията в институциите. RELAF and SOS Children's Villages International, Informe Latinoamericano Situación de la niñez sin cuidado parental en riesgo de perderlo en América Latina: Contextos, Causas y Respuestas, 2010, pp. 68-72.

Вижте също така резюмето на английски език: RELAF and SOS Children's Villages International, Latin American Paper, Children and adolescents without parental care in Latin America: Contexts, causes and consequences of being deprived of the right to family and community life, 2010, p 16.

6. UNICEF Annual Report 2012 for Haiti, TACRO, 2012, p 3.

7. Данните включват само децата под 15 години. Вижте бележка 5: RELAF, 2010.

8. UNICEF, Key Information on Child Protection, UNICEF Latin America and Caribbean Regional Office, 2007, p 2.

9. Преброяването на населението през 2002 г. отчита, че е имало 5,000 деца, живеещи в „колективни домове“ включително институции. Доклад на Уницеф от 2006 г. посочва сирачеството като основна причина за настаняването на 10% от децата в институции в Парагвай. Но това може да включва децата с един жив родител или социалните сираци. Вижте бележка 5: RELAF, 2010.

10. 17,063 деца в 642 институции. Данни от UNICEF 2005 'Лишени от свобода' цитирано в: RELAF 2010, Резюме на английски език, стр. 16.

11. Вижте бележка 5: RELAF, 2010.

12. UNICEF, 'Children First: Reuniting children with their Families', http://www.unicef.org/turkey/dn_2006/cp42.html [accessed 30 Oct 2014]

13. Това са изчисления на Лумос, които се основават на официалната статистика от Министерство на образованието, Министерството на труда и социалните въпроси, както и Министерството на здравеопазването на Чешката република, публикувани през 2004 г.

Налични са на : www.uiv.cz www.mpsv.cz and www.uzis.cz.

14. Това са приблизителни цифри въз основа на данни от 4,314 деца. Министерство на образованието на Чешката република, Education System Statistical Yearbooks for the year 2014/2015, Prague, 2015.

15. Това са изчисления на Лумос, които се основават на информация, предоставена от Молдовското министерство на труда, социалната закрила и семейството, Министерство на образованието и Министерството на здравеопазването до края на 2014 г.

16. Това е предположение, което се основава на данни за един модел от 10 институции в Молдова. Молдовско министерство на труда, социалната закрила и семейството, Министерство

на образованието, Министерство на здравеопазването и Лумос, Стратегически преглед на системата за детска закрила в Република Молдова, 2014 г.

17. Правителство на България. Четвърти мониторингов доклад за изпълнението на Националния план за действие, 2014 г.

18. Цитат в: Национална мрежа за децата, Академия за детски права за журналисти, 2014 г. Налична на: www.nmd.bg

19. Данни от Украйна

20. Altshuler, B., et al., Alternative Report 2013 on children's rights by a Coalition of Russian NGOs, 2013.

21. Над 38,000 през 2001. UNICEF, Child Rights Statistics: Morocco (Annex), 2008.

22. Проучване на Отдела по социално благосъстояние на Гана, 2009, цитирано в: IRIN News, 'West Africa: Protecting children from orphan-dealers' 27 May 2009.

23. Отчетено е, че 3,323 деца и младежи живеят в институции през 2012 г., от тях 25,9% са на възраст под 18. Hope and Homes, National Survey of Institutions for Children in Rwanda, 2012, p 9.

24. Приблизителни изчисления на УНИЦЕФ от 2007 г.: 19,000 деца имат живи родители от приблизително 21,100 деца в институции. UNICEF, Out of Sight, Out of Mind: Report on Voluntary Residential Institutions for Children in Sri Lanka: Statistical Analysis, 2007, p 17.

25. Управление на детското благосъстояние на Непал, 2013.

26. Приблизителни изчисления на база на данни, подадени от: Human Rights Watch, Without Dreams: Children in Alternative Care in Japan, 2014.

27. Точни цифри: 11,945, 23% сираци, от: UNICEF, Residential Care in Cambodia.

28. Цифрите не са известни, но приблизително между 225,750 и 516,600. DEPSOS, Save the Children and UNICEF, 'Someone that Matters': The quality of care in childcare institutions in Indonesia, Save the Children UK, 2007, p 19.

29. Изказване на UNICEF, цитирано в 'Haiti - Social : 80% от децата в сиропиталищата не са сираци' Haiti Libre, 2013.

30. Вижте бележка 20: Altshuler, B., et al., 2013.

31. UNICEF & Terre des Hommes, Adopting the rights of the child: A study on intercountry adoption and its influence on child protection in Nepal, 2008.

32. „Бедността е главният фактор, който отправя повечето деца в институционална грижа.“ Better Care Network, Global facts about orphanages, 2009, p 1.

33. Lamin, D., Improving the care and protection of children in Sierra Leone, UNICEF, 2008. Cited in: Csáky, C., Keeping Children Out of Harmful Institutions, Save the Children, 2009, p 20.

34. The University of Nottingham, Child Abandonment and its Prevention in Europe, The European Commission's Daphne Programme, 2012, p 11.

35. BBC, 'China baby hatch suspended after hundreds abandoned', BBC News, 2014.

36. Вижте бележка 29: Better Care Network, 2009.

37. Faith to Action Initiative, Children, Orphanages, and Families: A summary of research to help guide faith-based action, 2014.

38. UNICEF, Children and Young People with Disabilities Fact Sheet, 2013.

39. Chiwaula, L., Dobson, R., Elsley, S., Drumming together for change: A child's right to quality care in Sub-Saharan Africa, SOS Children's Villages International, CELCIS, University of Malawi, 2014.

40. Human Rights Watch, Abandoned by the State: Violence, Neglect, and Isolation for Children with Disabilities in Russian Orphanages, 2014, p 5.

41. European Commission, Segregation of Roma Children in Education: Addressing Structural Discrimination through the Race Equality Directive, 2007, p 6.

42. The Guardian, 'From India with Love', 2007, cited in Csáky, C., Keeping Children out of Harmful Institutions, Save the Children, 2009.

43. Вижте бележка 2: Csáky, 2009, стр. 5.

44. Вижте бележка 34: Faith to Action Initiative, 2014, стр. 7.

45. Вижте бележка 2: Csáky, 2009, стр. 5.

46. Browne, K., The risk of harm to young children in institutional care, Save the Children, 2009.

47. Ibid. Browne, 2009.

48. Вижте бележка 2: Csáky, 2009.

49. Carter, R., Family Matters: A study of institutional childcare in Central and Eastern Europe and the Former Soviet Union, Everychild, 2005.

50. Вижте бележка 2: Csáky, 2009.

51. UN General Assembly, Guidelines for the Alternative Care of Children : resolution / adopted by the General Assembly, 24 February 2010, A/RES/64/142.

За пове информация относно изпълнението на насоките на ООН, вижте: Cantwell, N., Davidson, J., Elsley, S., Milligan, I., & Quinn, N., Moving forward: implementing the United Nations guidelines for the alternative care of children, Centre for excellence for looked after children in Scotland, 2013. guidelines, see: Cantwell, N., Davidson, J., Elsley, S., Milligan, I., & Quinn, N., Moving forward: implementing the United Nations guidelines for the alternative care of children, Centre for excellence for looked after children in Scotland, 2013.